

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Lynggårdsvej 4
6880 Tarm

Sagsbehandler
Karl Emil Hjorth Karlsson
Direkte telefon
9974 1527
E-post
karl.karlsson@rksk.dk
Dato
11-11-2025
Sagsnummer
25-014085

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 25. marts 2025

gældende for husdyrbruget på adressen
Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm

Virksomhedens art:

Svinebrug, IE-Brug

Matrikel nr.:

4e m.fl., Foersum By, Egvad

Betegnelse:

Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven

Tilsynsmyndighed:

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kvalitetssikret af:

Berith Breslau Bressendorff

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 25. marts 2019	5
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse.....	6
Baggrund og kort resumé	6
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	6
Biaktiviteter	6
Samdrift	6
Afgørelsen	6
Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen	8
Generelt	8
Ny beholder på 300 m ³ til flydende husdyrgødning.....	9
Formalia	10
Lovgrundlag.....	10
Høring og offentliggørelse	10
Klagevejledning	11
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	12
Miljøkonsekvensrapport.....	14
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	14
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	14
Miljøvurderingen	15
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	15
Beskrivelse af husdyrbruget.....	15
Lokalisering.....	17
Forbudszoner.....	17
Afstandskrav	17
Beskyttelseslinjer	18
Samlet vurdering af lokalisering.....	18
Påvirkning af landskab	18
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	19
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	19
Ammoniak påvirkning af natur	19
Påvirkning af bilag IV-arter	22

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	25
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand	25
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	26
Påvirkning af naboer	26
Lugt	26
Støj og rystelser, lys, fluer og skadedyr, støv, transport, døde dyr	27
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	27
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug	28
Udnyttelse af energi og råvarer	29
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	29
Optimering af produktionsprocesser	29
Iagttagelse af affaldshierarkiet	29
Uheld og risici	29
Særregler for IE-husdyrbrug	29
Alternative løsninger	30
0-alternativ	30
Egenkontrol	30
Konklusion	31
Bilag 1: Placering af ny gyllebeholder og rørledninger	32
Bilag 2: Afløbsplan	33
Bilag 3:	34
Bilag 4: Natur	34
Bilag 5: Beplantningsplan	37

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Lynggårdsvej 4 6880 Tarm
Bedriftens adresse	Lynggårdsvej 4 6880 Tarm
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	SAGRO I/S / Per Lousdal Birk Centerpark 24, 7400 Herning Telefon: 96296641 E-mail: pll@sagro.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	9323671
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	250899, indsendt d. 13. juni 2025, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Farestald - 2003	787	633	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Farestald - 2015	321	225	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Løbeafdeling - 2003	520	437	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstal d - 2003	920	693	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstal d - 2015	690	505	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Poltestalde - 2015	1192	963	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49%	Gyllekøling

Ny poltestald (2019)	1068	975	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49%	
Stald 4	627	493	Slagtesvin	50-75% fast gulv	
Stald 3.2	576	467	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 50-75%	
Stald 3.1	213	157	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.2	261	185	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.3	71	45	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.4	152	100	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 2.1	169	117	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Stald 1	412	388	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 5000 m ³	Flydende	5000	1083	Teltoverdækning
Gyllebeholder 2500 m ³	Flydende	2500	646	Teltoverdækning
Nye opbevaringslagre				
Gyllebeholder 300 m ³	Flydende	300	87	Teltoverdækning

Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 25. marts 2019

Der gives tillæg til miljøgodkendelsen for at etablere en mindre gyllebeholder på 300 m³ ved siden af eksisterende gyllebeholdere. Der ændres på rørene ved gyllebeholderne, så gyllen fra staldene pumpes til den ny gyllebeholder og derfra til biogasanlæg. Afgasset gylle pumpes tilbage til de to eksisterende beholdere gennem en separat returledning i samme udgravning.

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 13. juni 2025 en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm.

Tidligere godkendelser

Der er den 25. marts 2019 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880 i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 2.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse omfatter etablering af en mindre gyllebeholder på 300 m³ ved siden af de eksisterende gyllebeholdere. Der ændres på rørene ved gyllebeholderne så gyllen fra staldene pumpes til den ny gyllebeholder og derfra til biogasanlæg. Afgasset gylle pumpes tilbage til de to eksisterende beholdere gennem en separat returledning i samme udgravning.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af alle tre gyllebeholdere
- Gyllekøling i drægtighedsstald fra 2015 og poltestald fra 2015

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Det er i ansøgningen oplyst at husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget har over 2000 stipladser til fedesvin (over 30 kg)

Biaktiviteter

Ingen.

Samdrift

Ansøger ejer også følgende husdyrbrug: Østergårdevej 4, Varisbølvej 3 og Egvadvej 29, Afstanden fra den nærmeste af disse ejendomme, til Lynggårdsvej 4 er i luftlinje ca. 665 meter.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 4e m.fl., Foersum By, Egvad beliggende på adressen Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter ændringer på husdyrbruget i forhold til miljøgodkendelsen dateret 25. marts 2019, ved etablering af en ny gyllebeholder med en diameter på 10,5 meter, og en kapacitet på 300 m³, i tilknytning til de eksisterende gyllebeholdere. Der vil komme teltoverdækning på den nye beholder.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 250899, indsendt den 13. juni, version 3.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget Lynggård meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Ved manglende overholdelse af tillægsgodkendelsens vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.
- 6) Miljøteknologi på ny gyllebeholder skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

Ny beholder på 300 m³ til flydende husdyrgødning

- 7) Der må opføres en gyllebeholder med en kapacitet på 300 m³ i tilknytning til eksisterende gyllebeholdere, placeret som fremgår af bilag 1.
- 8) Der skal etableres fast overdækning på gyllebeholderen i form af teltoverdækning.
- 9) Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse, plantes slørende beplantning omkring beholderen, som anført i beplantningsplanen (se bilag 5). Alternativt skal beplantningen ske senest førstkommande efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.
- 10) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 11) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og matrikulære naboer fra den 27-10-2025 til den 10-11-2025.

Kommunen vurderer, at projektet er af underordnet betydning for de øvrige naboer inden for den beregnet konsekvensradius på 1224 meter. Baggrunden er, at det ansøgte er af meget begrænset omfang, og ikke forventes at være en mærkbar ændring for naboer sammenlignet med den nuværende godkendelse.

Med baggrund ovenstående, samt husdyrbrugloven §56 skt. 2, har kommunen ikke sendt udkastet til afgørelsen til høring hos de øvrige naboer, der ligger inden for den beregnede konsekvensradius.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at ændringerne på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i de matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af

udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 17. november på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

En eventuel klage, har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tillægget til miljøgodkendelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 15-12-2025.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Karl Emil Hjorth Karlsson
Miljøsagsbehandler
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af husdyrbruget på Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm

Konsulent: SAGRO I/S / Per Lousdal, e-mail: pll@sagro.dk

Matrikulære naboer til matr.nr. 4ø, Foersum By, Egvad

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Det oplyses, at der er ikke alternative placeringsmuligheder for tilbygningerne, da det logistiskmæssigt giver bedst mening, at bygge som ansøgt. Ringkøbing-Skjern Kommune er enig i denne vurdering.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter etablering af en gyllebeholder med en kapacitet på 300 m³, i tilknytning til de to eksisterende gyllebeholdere. Ansøger oplyser at en ny og mindre tank er nødvendig for at sikre at gyllen er frisk, når den kommer ind på biogasanlægget.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at den nye beholder er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Staldanlæg er uændrede i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal (m ²)
Ansøgt drift				
Gyllebeholder 5.000 m ³	Flydende	Tanken er anmeldt 2018.		1083
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende			646
Gyllebeholder 300 m ³	Flydende		10 m diameter, højde 4 m	87
Nudrift				
Gyllebeholder 5.000 m ³	Flydende	Tanken er anmeldt 2018.		1083
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende			646
8 års drift				
Gyllebeholder 2.500 m ³	Flydende			646

Beskrivelse af ændringerne på husdyrbrugets opbevaringslagre:

En ny gyllebeholder med en kapacitet på 300 m³ opføres. Der ændres på rørene ved gyllebeholderne så gyllen fra staldene pumpes til den nye gyllebeholder og derfra til biogasanlæg.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder 5.000 m ³	Navn: OverdækningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gyllebeholder 2.500 m ³	Navn: OverdækningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gyllebeholder 300 m ³	Teltoverdækning	50,0
Nudrift		
Gyllebeholder 5.000 m ³	Fast overdækning.	50,0
Gyllebeholder 2.500 m ³	Fast overdækning.	50,0
8 års drift		
Gyllebeholder 2.500 m ³	Fast overdækning	50,0

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet er uændret siden gældende godkendelse fra 2019, med undtagelse af, at opbevaringskapaciteten med den nye beholder øges med 300 m³. Kravet til mindst 9 mdr. opbevaringskapacitet er derfor fortsat overholdt.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskraverne gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>25 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	140 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	>15 meter
Naboskel	30	75 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at placeringen af den nye gyllebeholder ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet gyllebeholderen ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at gyllebeholderen ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Varde Bakkeø Landbrugslandskab.

Varde Bakkeø landbrugslandskab er kendetegnet ved et småbakket terræn med små smeltevandsdale. Landskabsområdet omfatter opdyrket og tilplantet hede. Plantager i alle størrelser kendetegner sammen med mindre heder landskabet. Hegn afgrænser helt eller delvist marker i lille til middelstor skala.

Terræn og bevoksning begrænser udsigterne på tværs af landskabet, mens der mod nord er særlige udsigter over smeltevandssletten som det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab er en del af

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Det er ikke muligt at indpasse stort byggeri i landskabsområdet på grund af skala og terræn. Det vurderes muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Der bør tages hensyn til den

samlede bygningsmasses visuelle udtryk og placering i terrænet, og nyt byggeri bør tilpasses det eksisterende, så det fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Hvor hede og plantage præger landskabet, bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter eller visuelle sammenhænge. Dette er også gældende for ådalene i landskabsområdet, der fremstår i en lille skala. Stort og markant landbrugsbyggeri kan ikke indpasses i ådalenes skala og karakter.

Bygningsbeskrivelse

Den nye gyllebeholder opføres i tilknytning til de eksisterende beholdere, og vil nedgraves så der er op til 3 m af siderne over jorden. Med teltoverdækning bliver beholderen ca. 5,2 meter høj. Beholderen vil blive lavet i betonelementer, og teltoverdækningen bliver i samme grå farve som på de to eksisterende gyllebeholdere.

Beplantning:

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et nyt anlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg er der stillet vilkår til at beplantning omkring gyllebeholdere udbygges omkring nybyggeriet, som indtegnet i bilag 5.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr.

1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til nærmeste kategori 1 naturområde, Lønborg hede, er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af opførslen af den nye gyllebeholder. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Det nærmeste Kategori 2 område, Vallund hede, ligger ca. 970 meter syd fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er en hede på ca. 26 hektar (Se bilag 4).

Tålegrænsen for hede er mellem 5-15 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2021-2023, beregnet til 13,6 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Det betyder, at den øverste tålegrænse ikke er overskredet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, søer, og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg/N/ha	
			Nudrift	8-årsdrift
Hede	1387 meter	Nordvest	0,0	0,1
Eng	308 meter	Øst	0,0	1,1
Eng	313 meter	Sydøst	0,0	0,3
Pot. Ammoniak-følsomt skovområde	183 meter	Vest	0,0	0,6
Pot. Ammoniak-følsomt skovområde	142 meter	Sydvest	0,0	0,5
Eng	430 meter	Nordvest	0,0	0,3
Mose	416 meter	Sydøst	0,0	0,4
Mose	453 meter	Sydvest	0,0	0,1
Sø	180 meter	Sydvest	0,0	0,3
Sø på ejendommen	13,5 meter	Nord	0,0	2,8

Kommunens vurdering:

For alle beregnede punkter i kategori-3 naturområder er der en stigning på 0,0 kg N/ha/år.

Idet at den overdækkede beholder kun vil øge ejendommens samlede ammoniakemission (kg NH₃-N/år) med 17,4 kg fra 8017,1 kg til 8034,5 kg, altså en stigning på 0,21%, vurderer kommunen at det ansøgte ikke vil medføre en ændring af påvirkningen til kategori 3-naturområderne sammenlignet med gældende miljøgodkendelse af 25. marts 2019, som der refereres til.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintrere (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrån timer. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølle guldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaik guldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kær guldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne tillægsgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Opbevaringskapaciteten er

med tillægget øget med 300 m³, mens gylleproduktionen er uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Påvirkning af grundvand

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Håndtering og opbevaring af affald

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Da gyllebeholdere ikke indgår i beregningen af lugtgener, vil den samlede lugtemission være den samme i nudrift og det ansøgte. Der refereres derfor til lugtberegninger der fremgår af miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019. Beholderen vil ligge i en afstand på over 600 meter fra nærmeste naboejendom uden landbrugspligt, og være tildækket.

Støj og rystelser, lys, fluer og skadedyr, støv, transport, døde dyr

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Ansøger oplyser:

Kravet til BAT i forhold til ammoniak er overholdt. Der etableres kun den nye gyllebeholder der overdækkes. Det gør at BAT-kravet er overopfyldt med 17 kg NH₃-N /år. De ekstra 17 kg NH₃-N /år skal kunne bruges til at opfylde BAT-krav i forbindelse med en eventuel senere udvidelse på ejendommen. I miljøgodkende-sen fra 2019 er BAT-kravet overopfyldt med 108 kg NH₃-N /år det var blandt andet opnået ved overdækning af gyllebeholderen på 5000 m³. Gyllebeholderen er lavet med et overfladeareal på 1085 m² i stedet for 1259 m² som beregnet i 2019, det gør at ammoniakreduktionseffekten er 35 kg NH₃-N /år mindre end i beregningerne i miljøgodkendelsen fra 2019, det vil sige at BAT-kravet på det tidspunkt reelt er overopfyldt med 73 kg NH₃-N /år. Det gør at i alt 90 kg NH₃-N /år skal kunne bruges til at opfylde BAT-krav i forbindelse med en eventuel senere udvidelse på ejendommen.

Kommunens vurdering:

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 7671 kg NH₃-N/år for staldene, og 380 kg NH₃-N/år for opbevaringslagrene, dermed er det samlede BAT-krav for ejendommen 8052 kg NH₃-N/år

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen samlet på 8034 kg NH₃-N/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt med 17 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7671	380	8052
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7671	363	8034
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	17
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning, management, foder, forbrug af vand og energi:
Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Alternativer og fravalg BAT

I følge ansøgningen er følgende teknikker tilvalgt:

- Teltoverdækning af ny gyllebeholder

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget Lynggårdsvej 4, 6880 Tarm er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin/sopolte (over 30 kg)

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og

7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Vand

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Optimering af produktionsprocesser

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Fast affald

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Olie- og kemikalieaffald

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Uheld og risici

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Emissionsovervågning

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Hændelser og uheld

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Manglende overholdelse af vilkår

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Begrænsning i anvendelse af relevante farlige stoffer

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Ophør af aktiviteter

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret d. 25. marts 2019.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye gyllebeholder har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

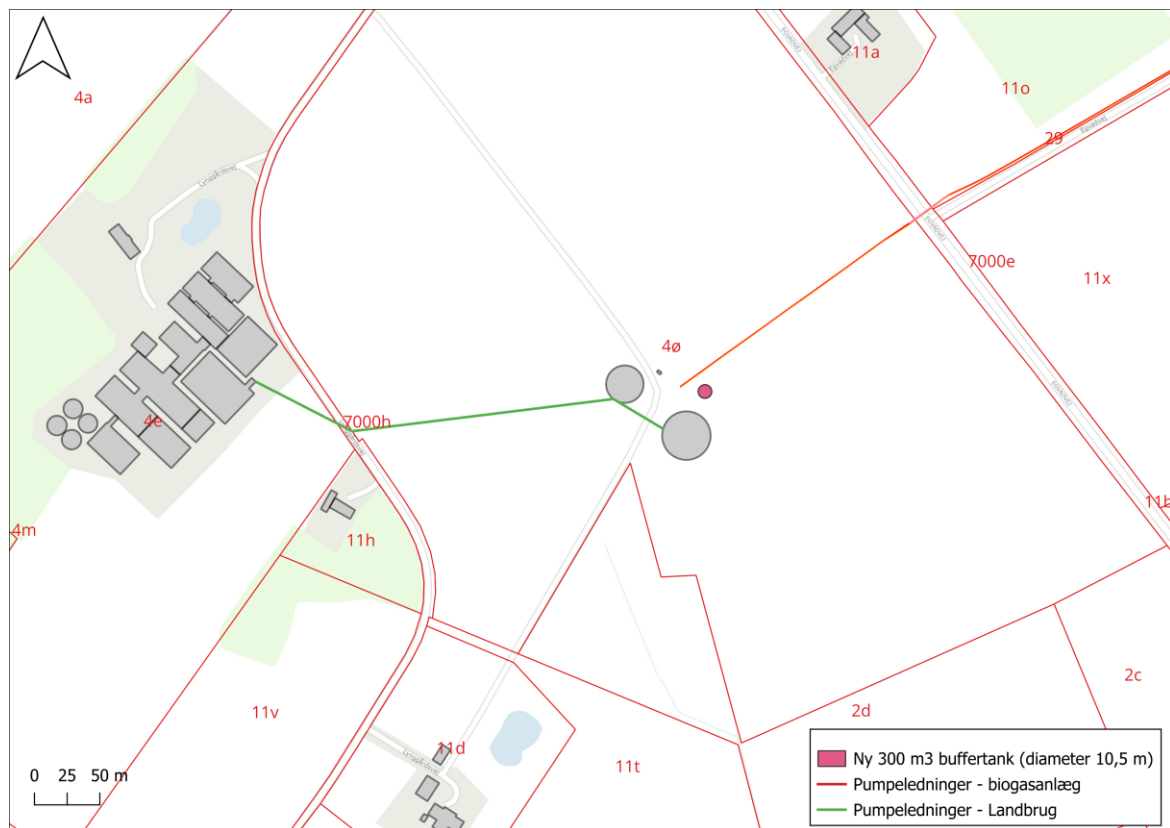
Opførelse af en ny gyllebeholder med en kapacitet på 300 m³, og teltoverdækning af denne kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

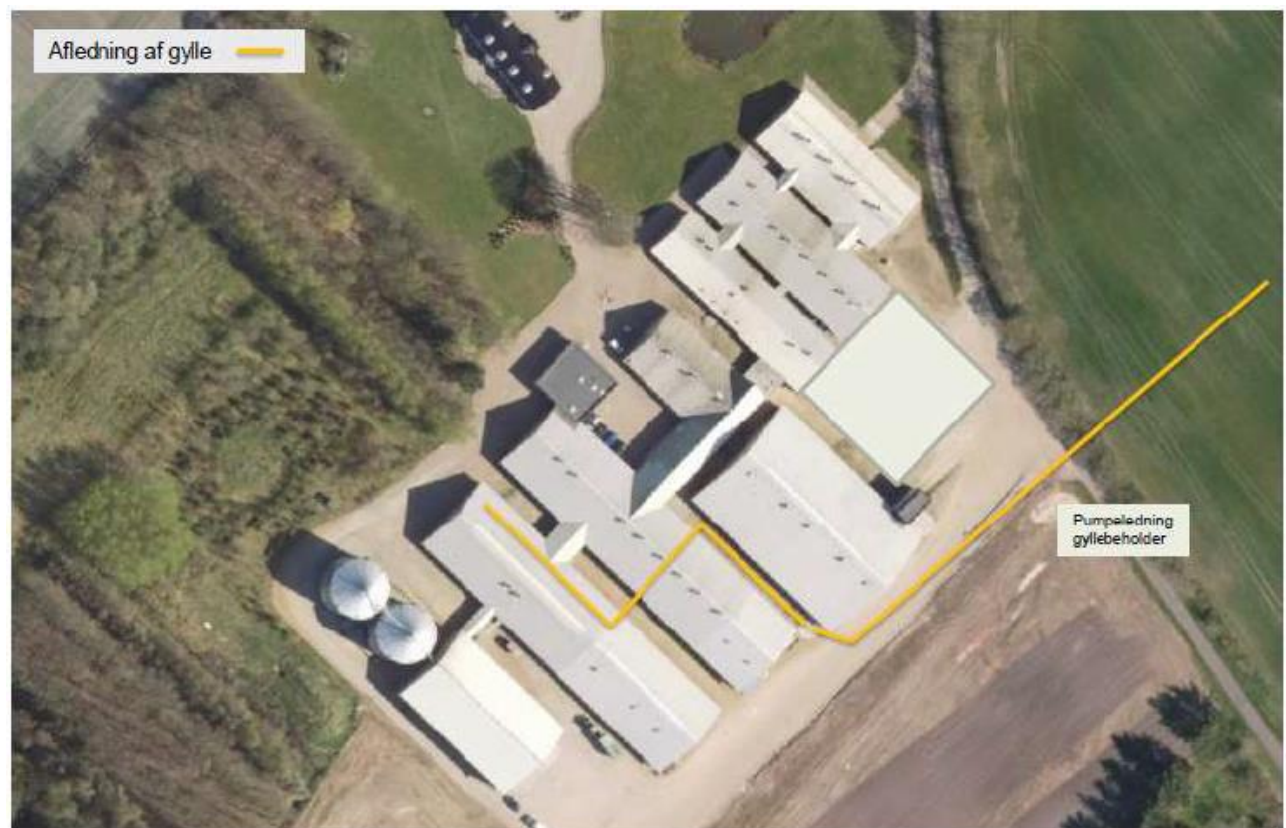
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Placering af ny gyllebeholder og rørledninger

Bilag 2: Afløbsplan

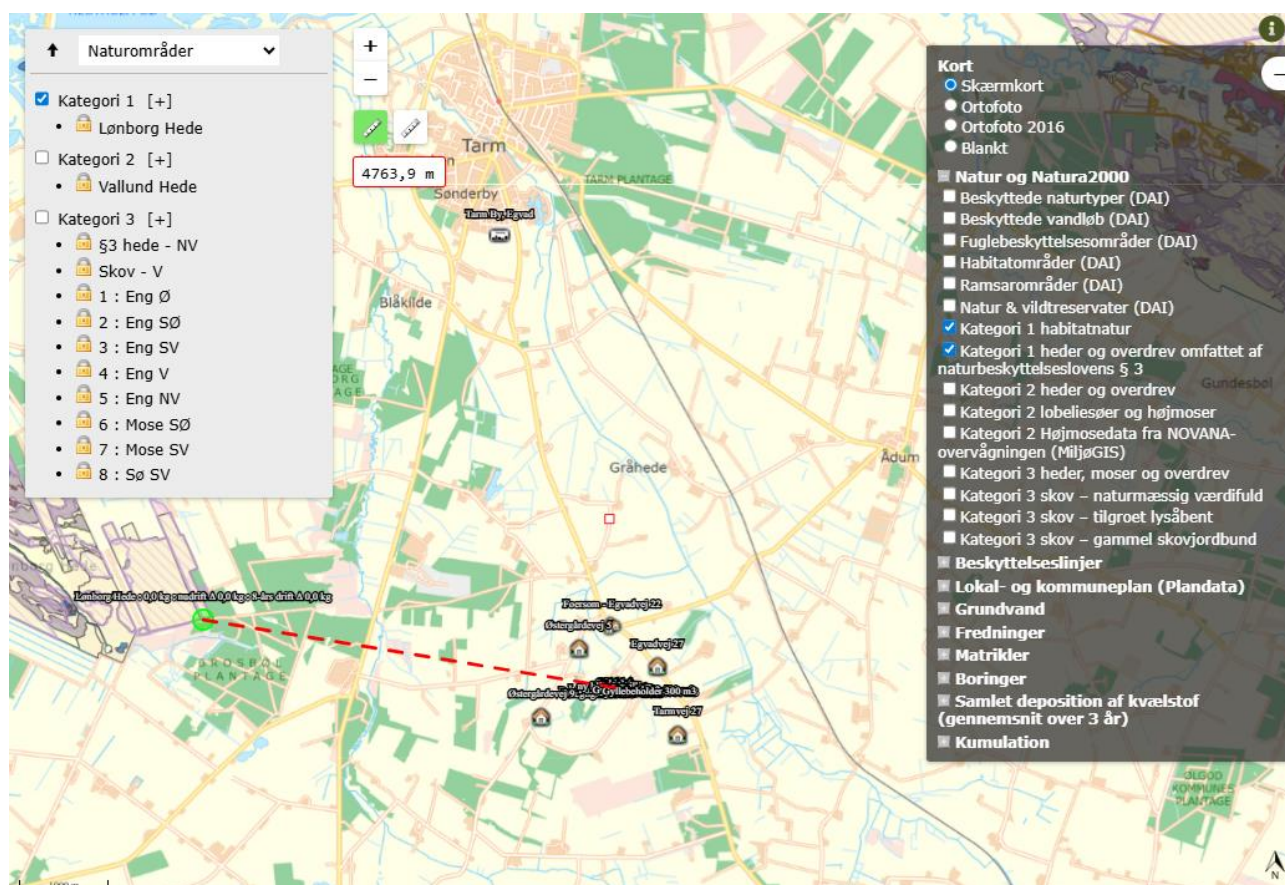

Bilag 3:

Godkendelser/tillæg	Anlægmæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse	Etablering af ny gyllebeholder med en kapacitet på 300 m ³ .	
Ansøgt § 16a miljøgodkendelse dateret 25. marts 2019	Miljøgodkendelse for hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets dyrehold, samt opførelse af poltestald på 1068 m ² i tilknytning til de eksisterende bygninger.	Udnyttet

Bilag 4: Natur

Kategori 1:

The screenshot shows a web-based map application. On the left, a sidebar lists categories for selection:

- ☐ Kategori 1 [+]
 - Lønborg Hede
- ☒ Kategori 2 [+]
 - Vallund Hede
- ☐ Kategori 3 [+]
 - 53 hede - NV
 - Skov - V
 - 1 : Eng Ø
 - 2 : Eng SØ
 - 3 : Eng SV
 - 4 : Eng V
 - 5 : Eng NV
 - 6 : Mose SØ
 - 7 : Mose SV
 - 8 : SØ SV

The map itself shows a landscape with green fields, a red dashed line, and a green dot. A red box on the map indicates a height of 977,0 m. The right sidebar contains a legend for 'Kort' and 'Natur og Natura2000'.

Kort

- Skærmkort
- Ortofoto
- Ortofoto 2016
- Blankt

Natur og Natura2000

- Beskyttede naturtyper (DAI)
- Beskyttede vandløb (DAI)
- Fuglebeskyttelsesområder (DAI)
- Habitatområder (DAI)
- Ramsarområder (DAI)
- Natur & vildtreservater (DAI)
- Kategori 1 habitatnatur
- Kategori 1 heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- ✓ Kategori 2 heder og overdrev
- ✓ Kategori 2 lobeliesøer og højmoser
- ✓ Kategori 2 Højmosedata fra NOVANA-overvågningen (MiljøGIS)
- Kategori 3 heder, moser og overdrev
- Kategori 3 skov - naturmæssig værdifuld
- Kategori 3 skov - tilgroet lysåbent
- Kategori 3 skov - gammel skovjordbund
- Beskyttelseslinjer
- Lokal- og kommuneplan (Plandata)
- Grundvand
- Fredninger
- Matrikler
- Boringer
- Samlet deposition af kvælstof (gennemsnit over 3 år)
- Kumulation

The screenshot shows a web-based map application with a sidebar on the left, a main map area, and a legend on the right. The sidebar lists categories for selection, with 'Kategori 3' currently selected. The map displays a rural landscape with various land use types, including agricultural fields, forests, and water bodies. A scale bar (0-100m) and a north arrow are visible at the bottom. The legend on the right provides details about the data layers, including 'Skærmkort', 'Ortofoto', and 'Natur og Natura2000'.

Left Sidebar (Category Selection):

- ☐ Kategori 1 [+]
- ☐ Kategori 2 [+]
- ☒ Kategori 3 [+]

Right Legend (Kort):

- ☒ Skærmkort
- ☐ Ortofoto
- ☐ Ortofoto 2016
- ☐ Blankt
- Natur og Natura2000**
 - ☒ Beskyttede naturtyper (DAI)
 - ☒ Beskyttede vandløb (DAI)
 - ☒ Fuglebeskyttelsesområder (DAI)
 - ☒ Habitatområder (DAI)
 - ☒ Ramsarområder (DAI)
 - ☒ Natur & vildtreservater (DAI)
 - ☒ Kategori 1 habitatnatur
 - ☒ Kategori 1 heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
 - ☒ Kategori 2 heder og overdrev
 - ☒ Kategori 2 lobeliesøer og højmoser
 - ☒ Kategori 2 Højmosedata fra NOVANA-overvågningen (MiljøGIS)
 - ☒ Kategori 3 heder, moser og overdrev
 - ☒ Kategori 3 skov - naturmæssig værdifuld
 - ☒ Kategori 3 skov - tilgroet lysåbent
 - ☒ Kategori 3 skov - gammel skovjordbund
- Beskyttelseslinjer**
- Lokal- og kommuneplan (Plandata)**
- Grundvand**
- Fredninger**
- Matrikler**
- Boringer**
- Samlet deposition af kvælstof (gennemsnit over 3 år)**
- Kumulation**

Bilag 5: Beplantningsplan

Ny beplantning markeret med grønt.